І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь…
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

"Svoboda", 81-83 Grand St.
Редакція і Адміністрація:
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 201. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 2-го ЛИСТОПАДА 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 2, 1967 No. 201. VOL. LXXIV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 1 листопада, 1967

В АМЕРИЦІ

УРЯД ДОМАГАЄТУСЯ ГОСТРІШОЇ КОНТРОЛІ М'ЯСА, як про це заявила окрема асистентка президента Джансона в справах консумпційних пані Форнесс в Палатній Рільничій Комісії. Палата має зголошений законопроєкт в цій справі Уряд пропонує поправку до цього проєкту, щоб підлягало контролі і те м'ясо, яке продається в тому самому стейті, де зарізано худобу. Власники м'ясної промисловости проти цього. Вони за те, щоб федеральній контролі підлягало тільки те м'ясо, яке перевозиться до інших стейтів після зарізу худобини.

ЦІНИ НА ФАРМЕРСЬКІ ПРОДУКТИ в місяці, який закінчився 15-го жовтня, знову зменшилися на одну третю одного відсотка, — повідомляє Департамент Рільництва. Причиною цього зменшення є те, що подешевщали свині, велика рогата худоба та яйця. Коли б не те, що подорожчали бавовна й молоко, то жовтневе зменшення цін на фармерські продукти було б ще більше. Одночасно збільшилися ціни на ті предмети, яких фармер потребує для себе й своєї родини, на одну четверту одного відсотка, і ці ціни є на два відсотки більші, як в тому самому часі минулого року.

ЗАПАС ЗОЛОТА В ДЕРЖАВНІЙ СКАРБНИЦІ при кінці вересня становив 13,677,000.000. У вересні державна скарбниця збільшила запас золота на 2 мільйони дол. Від початку цього року вона зменшила запас золота на 158 мільйонів дол. Державна скарбниця у вересні продала золота на домашні промислові цілі вартости 17,600.000 дол. ЗДА мусять продавати без всяких обмежень золото за доляри чужим державам по максимальній ціні 35 дол. за одну унцію.

ПОДОРОЖЧАННЯ ДЕПЕШ НА 3 ВІДСОТКИ. Федеральна Комунікаційна Комісія повідомила, що кошти висилки депеш за допомогою Вестерн Юніон, починаючи з 1-им листопада ц.р., подорожчали на 3 відсотки. З цього подорожчання Вестерн Юніон матиме 4,300.000 річного прибутку. Це вже друге збільшення оплат від депеш впродовж 18-ох місяців. Телеграфічна аґенція просила про дозвіл збільшити ціну за депеші, бо при дотеперішніх цінах грозив дефіцит.

КОЛИШНЯ ЖІНКА ЛІ ГАРВІ ОСВАЛДА Марина Н. Освалд Портер заскаржила Уряд ЗДА, домагаючися від нього відшкодування в сумі 500,000 дол. за те все майно, яке Уряд сконфіскував Освалдові, заарештувавши його за вбивство президента Джана Ф. Кеннеді. В скарзі Марина Портер вичислила більше як 300 предметів, які були власністю Освалда в годині його смерти. Між цими предметами є, між іншим, мисливський ніж, дві портмонетки, одежа і т.п. Вона оцінює ці предмети „скромно" на 500,000 дол. Скарга внесена до Окружного Федерального Суду в Далласі, Тексас.

ПАЛАТНА КОМІСІЯ ВИДАТКІВ схвалила обмеження в продажу зброї недорозвиненим державам. Це обмеження вписано в законопроєкт про схвалення 2.2 більйона дол. на допомогу закордонним державам. Та доля цієї поправки ще не вирішена, бо не знати, як до неї поставиться Сенат. Уряд проти обмеження продажу зброї недорозвиненим державам.

У СВІТІ

СОВЄТСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР АЛЕКСЄЙ КОСИГІН ПРОГОЛОСИВ ЗАЯВІ, В ЯКІЙ ВІДКИДАЄ ПРОПОЗИЦІЮ голови Світової Федерації Асоціяцій Об'єднаних Націй, югославського дипломата д-ра Алекса Бебліра, щоб відбулась конференція Британії і СССР, як спонзорів Женевської конференції з 1954 року про В'єтнам, та членів Міжнародної Контрольної Комісії у В'єтнамі — Індії, Канади і Польщі: така конференція мала б придумати мирну розв'язку В'єтнамської проблеми. Косиґін твердить, що ту мирну розв'язку найкраще сформулював Північний В'єтнам: відкликання американських військ з В'єтнаму (себто — капітуляція Америки!).

ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ ГЮБЕРТ ГОМФРІ З ВЕЛИКИМ ПРИЗНАННЯМ ВИСЛОВИВСЯ ПРО ЩИРІСТЬ голови південно-в'єтнамського „Революційного вишкільного центру розвитку", майора Нґуєна Бе, який признав, що головною причиною, чому не можна завести лад і дисципліну всередині Південного В'єтнаму, є масова корупція. Гомфрі висловив переконання, що так одверто не міг би висловитись ніхто в Північному В'єтнамі.

ГЕНЕРАЛ ОМАР БРЕДЛІ, КОЛИШНІЙ ГОЛОВА ШЕФІВ ОБ'ЄДНАНИХ ШТАБІВ ЗДА, БУВ 15 ДНІВ У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ й вернувшись до ЗДА заявив, що варта було б запросити президента комуністичного Північного В'єтнаму Го Чі Мінья, щоб він подивився на життя й хід подій у Південному В'єтнамі: це переконало б його, що комуністи не всилі виграти В'єтнамської війни. Бредлі твердить, що смерть, поранення, полон і дезерція швидше проріджуть ряди комуністів, як їх можна заповнити.

В ЕСПАНІЇ АРЕШТУВАЛИ КОЛО 400 ОСІБ за протирежимові демонстрації. 165 осіб судитимуть у зв'язку з заворушенням, які відбулися в різних містах в минулому тижні. Судитимуть, між іншими, всю верхівку підпільної робітничої організації, яка вломинається кращих умови праці й винагороди, що й політично послаблює режим.

ГОЛОВА ВІЙСЬКОВОГО РЕЖИМУ В НІГЕРІЇ, ГЕН. ЯКУБУ ҐОВОН, ЗАКИНУВ публічно Португалії, що вона активно сприяє повстанській Східній Провінції, яка проголосила була себе самостійною Республікою Біяфрі. Федеральні війська переловили малий 500тонновий португальський вантажник, який віз 11.000 крісів і 500.000 набоїв „бунтарям" із Східньої провінції. Між убитими вояками із Східньої провінції розпізнано теж кількох білих, португальських громадян. Це були здебільша летуни.

НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ НҐУЄН ВАН ТІЄ ПРИЗНАЧИВ НА ПЕРШОГО СВОГО ПРЕМ'ЄРА — цивільного діяча, 45-річного адвоката з Сайґону, Нґуєна Ван Лока. В найближчих днях має бути скомплектований новий уряд. Дотеперішній прем'єр, генерал Нґуєн Као Кі, став віце-президентом.

ВСІ ЧЛЕНИ ІНДОНЕЗІЙСЬКОЇ АМБАСАДИ В ПЕЙПІНҐУ ВІДЛЕТІЛИ до Індонезії японським літаком. Індонезійський уряд відкликав їх після того, як китайські комуністи зорганізували були кілька бурхливих демонстрацій проти індонезійської амбасади, здемолювали її та спалили. Індонезійці відплатились цим самим.

Терористи невдачно пробували розбити інавґураційне прийняття в Сайґоні

Сайґон. — Комуністичні терористи обстріляли палац, в якому відбувалося офіційне прийняття для закордонних гостей, дипломатичного корпусу й високих урядовців, з нагоди інавґурації першого виборного президента Південного В'єтнаму Нґуєна Вана Тіє. Замах виконано трьома мінометними знарядами, однак ні один з них не поцілив самого палацу, а всі вони вибухли на мураві у віддалі 25 до 50 ярдів. У балевій залі палацу були тоді зібрані всі учасники того прийняття, між ними президент Нґуєн Ван Тіє, віцепрезидент Нґуєн Као Кі, віце-президент Гюберт Гомфрі, генерал Вільям Вестморленд, амбасадор ЗДА Елсворт Бункер і кількасот інших осіб. Вони чули вибухи, але ніхто не старався втікати чи ховатись, не було найменшої паніки і прийняття продовжувалось без найменшої зміни. За несповна милю від палацу військова жандамерія знайшла в одному розбитому домі міномет, з якого стріляли терористи. Арештовано чотири особи. Південно-в'єтнамські й американські чинники безпеки залишили надалі надзвичайні заходи обережности з уваги на національне свято в дні 1 листопада ц. р.: рік тому комуністичні терористи обстріляли мінометами маніфестантів, при чому згинуло було 8 осіб та 45 було ранених. Увесь теперішній замах тривав 5-10 секунд.

Віце-президент Г. Гомфрі мав по одній годині розмови з новим президентом та віцепрезидентом Південного В'єтнаму. За газетними твердженнями, він інформував їх про критичні голоси в Америці щодо корупції урядничого південно-в'єтнамського апарату і повільного темпа соціяльно-економічних реформ та поручав краще інформувати світу про акції південно-в'єтнамського війська. Гомфрі закінчив уже своє 3-денне перебування у Південному В'єтнамі та відлетів відтіль до Індонезії. Він має відвідати ще Малайзію перед поворотом до Америки. Ще перед його відлетом проголошено у Сайґоні призначення адвоката Нґуєна Ван Льока, близького співробітника теперішнього віцепрезидента Нґуєна Као Кі, на нового прем'єра.

Президент домагається, щоб Конґрес схвалив ще 20 законопроєктів

Вашинґтон. — Президент Джансон 31-го жовтня запросив до Білого Дому демократичних конґресових провідників та заявив їм, що він бажає, щоб 90-ий Конґрес на цій першій сесії схвалив ще 20 важливих законопроєктів. Демократичні конґресові провідники обіцяли зробити все можливе, щоб здійснити це Президентове бажання, хоч вони вже були вирішили, щоб 18-го листопада закінчити першу сесію цього Конґресу та велику частину невирішених проєктів перенести на другу сесію, що почнеться в січні 1968-го року. Провідник демократів в Сенаті сенатор Майк Менсфілд сказав Президентові, що Конґрес зможе впродовж тижня вирішити долю 6-ох законопроєктів і додав, що не знати, які проєкти зможе Конґрес полагодити в цьому році. Між цими 20-ми проєктами, про які згадував Президент, є законопроєкти про поборювання злочинів, про збільшення пенсій соціяльного забезпечення, про охорону громадянських прав і про допомогу закордонним державам. Президент домагається також збільшення прибуткових податків на 10 відсотків, але Палатна Комісія Способів і Засобів тримає законопроєкт в цій справі і не хоче цього року його вирішувати. Всякі податкові проєкти спершу мусить схвалити Палата, і аж після цього їх може вирішувати Сенат. Щоб хоч частинно вдоволити Президента, Конґрес не зможе закінчити, скорше цієї сесії, як перед початком грудня.

Сенатори перестерігають проти Федеральної Конституційної Конвенції

Вашинґтон. — Досі вже 32 стейтові Леґіслятури внесли петиції до Конресу, щоб скликати Федеральну Конституційну Конвенцію, яка мала б право змінити теперішню Конституцію ЗДА. Коли б цю Конвенцію скликали на основі нового запропонованого закону, то 40 відсотків населення цієї країни могли б змінити Конституцію ЗДА. Федеральну Конституційну Конвенцію треба скликати тоді, коли цього домагаються дві треті всіх стейтів цієї країни, це значить 34 стейти. Є пропозиція, щоб на цій Конвенції кожний стейт мав тільки один голос без огляду на число свого населення, хоч число делеґатів на Конвенцію становило б стільки скільки кожний стейт має сенаторів і конресменів разом. Коли б так сталося, то 26 малих стейтів могли б контролювати Конвенцію, хоч вони всі репрезентували б тільки 16 відсотків всього населення цієї країни. Рішення Конституційної Конвенції могли б ратифікувати 38 малих стейтів (три четверті з усіх стейтів), що становило б менше як 40 відсотків всього населення ЗДА. Ця Конвенція могла б змінити Білл оф Райтс, обмежити свободу слова та започаткувати війну між Церквою і Державою. Провідник республіканців в Сенаті сенатор Еверетт МекКінлі Дірксен старається про цю Конвенцію, щоб вона змінила рішення Найвищого Суду в справі того, що при визначуванні виборчих округ треба керуватися засадою, що цей розподіл повинен відбутися тільки на основі числа виборців.

Кадет українець Богдан Несвячений героєм телевізійної програми про Вест Пойнт

Ню Йорк. — В суботу 28 жовтня ц.р. на телевізійному каналі 7 була передана о год. 10:30 вечора спеціяльна одногодинна програма, присвячена Військовій Академії ЗДА у Вест Пойнті. Головним героєм програми був Богдан Несвячений, кадет українського роду, командант батальйону Корпусу Кадетів ЗДА і капітан футбольної дружини Вест Пойнту, син відомих українських громадян Андрія й Ізабелли Несвячених з Ню Джерзі. На програмі, яку підготовлювано протягом дев'яти місяців, було показане щоденне життя й військова та спортова активність Богдана Несвяченого на тлі загальних вайнять Військової Академії. Разом із другим кадетом українцем Курилком, Несвячений належить до головних зірок футбольної Команди Вест Пойнту. Обидва братимуть участь в листопадових футбольних змаганнях проти футбольної дружини Морської Академії ЗДА.

НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ

Нґуєн Ван Тіє, перший узагалі в історії Південного В'єтнаму виборний президент, вийшов з будинку парляменту, в якому відбулася в минулий понеділок його інавґурація, та вітав рукою почесну чету в'єтнамських пластунів. Першим ділом нового президента, за фахом військовика, генерала, було розв'язати 10-членну військову хунту, яка була впродовж двох останніх тижнів керівним чинником у Південному В'єтнамі.

В Британії скасують наслідні права лордів

Лондон. — Королева Єлисавета II відчитала у вівторок 31 жовтня ц.р. престольну промову на відкритті нової сесії палати лордів, зодягнених у традиційні перуки, одяги й тоґи. У тій промові, що її текст завжди складає кожночасний прем'єр, заповіджено скасування наслідного, успадкованого права до лордівського титулу та права засідати в отій вищій палаті британського парляменту, однак ніяких подробиць, як виглядатиме та реформа — покищо не сказано. Тепер є в Британії 1,045 лордів, з яких більшість не показуються ніколи в палаті лордів. Зате стрижнем тієї палати є 135 призначених від 1958 року досмертних лордів - мужчин і 20 жінок, які не мають права передавати той титул своїм нащадкам: тому, що це здебільша адвокати, політики, лікарі й письменники, то вони люди ділові і бувають постійно на засіданнях палати лордів. Більшість членів тієї палати є консерватистами, що турбує теперішній соціялістичний уряд Гаролда Вільсона. Після того, як одночасно прем'єр Вільсон зробив тотожню заяву в палаті громад, лідер консервативної опозиції Едвард Гіт закинув йому, що він — прем'єр Вільсон — хоче скасувати наслідні права лордів, щоб зробити приємність лівому крилу своєї партії та відвернути увагу громадянства від гострих господарських турбот країни.

Совєти випустили в космос два нові сателіти, які приймали різні позиції

Москва. — Совєти випустили в понеділок 30 жовтня штучного сателіта „Космос 188", який наздігнав випущеного в минулу п'ятницю „Космоса 186" і вони разом летіти один поруч другого впродовж трьох і пів годин, поки не розділено їх контрольно - керівними сиґналами з Землі. За офіційним повідомленням ТАСС-а „обидва спутники, вивіновані спеціяльними системами наближування та вимінання, виконали низку скомплікованих маневрів в космічному обширі, наближуючись у належній відстані та докладно віддалюючись". Перші такі маневри в космосі виконали американські повітряні кораблі „Джеміні 8" та згодом „Джеміні 10, 11 і 12". „Джеміні 8" мав двочленну залогу, яка скерувала той свій повітряний корабель задля сполуки з „Адженою". Наступні „Джеміні" були без людської залоги і керовані тільки контрольними приладами з Землі. Незалежно від вислання отих двох нових совєтських „спутніків", треба припускати, що Совєти зроблять якийсь новий ефектовний крок в день святкування жовтневої контр - революції. Президент Совєтської Академії Наук Мстислав Келдиш виразно заявив, що „Перед святом (жовтневого перевороту) не буде космічних кораблів з людською залогою". Як звичайно — Совєти знову промовчали, звідкіля вислано ці два останні спутніки. Після того, як „Космос 186" окружив Землю 65 разів, його успішно стягнено на Землю — проголошено в Совєтах. В якому місці той сателіт осів — не сказано. Зате оприлюднено фільм, як до „Космосу 186", як „активний партнер" наблизився до „Космосу 188", „партнера пасивного" і як вони разом летіли та потім розлучились. Той фільм буцім-то накрутила автоматична камера на тому спутнікові. „Космос 188" все ще кружляє довкола Землі.

З совєтської амнестії скористали тільки кримінальні злочинці; засуджених письменників вона не стосується

Москва. — У вівторок 31 жовтня тут проголошено указ совєтського уряду про „ювілейну", з нагоди 50-річчя встановлення совєтської влади, амнестію для різного роду „порушників закону", засуджених на покарання тюрмою чи замкненням і тяжкими роботами у „виправно - трудових" закладах, тобто концентраційних таборах. Амнестія охоплює тисячі осіб, засуджених за ґвалтування, крадіж зброї, хабарництво, продаж наркотиків, душогубство тощо. З амнестії користають негайно всі засуджені на два роки, тим, хто одержав кари до п'ять років, вимір покарання буде зменшений до половини. У совєтській пресі декрет про амнестію вихваляється, як акт „совєтського гуманізму", але з-під неї виключені всі засуджені за „антидержавну", антисовєтську пропаґанду та ін. „особливо небезпечні державні злочини". Не стосується ця „гуманна" амнестія зокрема російських письменників Даніеля і Синявського, засуджених за друкування їхніх творів за кордоном і за знеславлювання совєтського режиму. Не скористають з неї також українські діячі культури, що їх засуджено в закритих процесах 1966 року нібито за поширювання „антирадянської" літератури, а насправді за їхні законні протести проти русифікування України.

Лемківський З'їзд протестує проти переслідування лемків в Польщі, домагається утворення українського єпископату в Сяноці

Нюарк, Н. Дж. — На Сьомому Загальному З'їзді делеґатів відділів Організації Оборони Лемківщини з ЗДА і Канади, що відбувся тут, в приміщеннях Українського Народного Дому в днях 28 і 29 жовтня 1967 р., як у звітах, так в дискусії над ними розглянено сучасне положення Лемківщини, окупованої Польщею, та лемківського населення, вивезеного на український Схід та польський Захід й схвалено протест проти дальшого, систематичного переслідування лемків на терені Польщі та плянового винищування решток зацілілих культурних надбань Лемківщини, як і взагалі всяких слідів історичної приналежности Лемківщини до України й її українського характеру. Між резолюціями схвалено: вислати окремого делеґата О.О.Л. до резолюційної комісії СКВУ для співпраці у виготуванні відповідних резолюцій в справі Лемківщини; утворити окрему комісію для закінчення монографії про Лемківщину, яку підготовляв покійний сл. п. проф. Богдан Загайкевич та приступити до збірки залишків лемківської культури й утворення Лемківського Музею; звернутися до Папи Павла Шостого та до Верховного Архиєпископа й Кардинала Йосифа з проханням про духовну опіку над лемками на терені Польщі та устворення українського єпископства з осідком у Сяноці; винесено апель до українських наукових установ, щоб вони присвятили більше уваги лемківській проблемі й влаштували окремі наукові сесії, присвячені Лемківщині.

У звітуванні підкреслено живу допомогову акцію, яку ведуть відділи ООЛ, шляхом висилки пачок та грошей для лемків в Польщі; постійний ріст організації, її відділів та членства; змагання нав'язати контакт з лемками в ЗДА і Канаді, які остаються поза межами

(Закінчення на стор. 4-ій)

Ол. Гарбузюк обраний до Управи Американської Ради Християнських Церков

Санта Моніка, Каліфорнія. — В днях 24 - 27 жовтня тут у готелі Miramar над самим океаном відбулася 26-та конвенція Американської Ради Християнських Церков, що об'єднує всі деномінації євангельського напрямку. Разом із численною делеґацією з усіх стейтів ЗДА, у конвенції взяла уділ і українська делеґація під проводом голови Об'єднання Українських Євангельсько - Баптистських Церков, Ол. Гарбузюка. Гасло конвенції, як і треба було сподіватися від церковного об'єднання, взяте з Нового Заповіту, з послання св. ап. Павла до Тим. 6:2 — „Змагайся добрим змагом віри". І цей змаг віри, за духом конвенції, зводиться до безкомпромісової бортьби з безбожництвом і найбільшим ворогом людства — московським комунізмом. На багатолюдній сесії в четвер 26-го жовтня ввечорі делеґати слухали промову українського представника, Ол. Гарбузюка, який говорив про поневолену Україну, про переслідування християн, про боротьбу за віру, раз дану святим, про високий дух української людини, яка не йде на компроміс із ворогом. Своє слово він підсилював листами „звідтам" і закликав увесь християнський світ не тільки молитися за мучеників, але і діяти в напрямку екстермінації комунізму, який у своїй концепції є не тільки ворожий християнським принципам любови й гуманности, але, за своєю тоталітарною системою править за загрозу для всього вільного світу. Після цього слова, голова резолюційної комісії, д-р Д. А. Вейт, запропонував резолюцію, в якій засуджується брутальність комунізму і підтримується домагання українських баптистів про звільнення Ол. Ів. Ковальчука і всіх інших мучеників за віру в СССР із совєтських в'язниць. Членом до Управи Американської Ради Християнських Церков від українських баптистів обрано Ол. Гарбузюка.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ПРЕДСТАВНИКИ УКРАЇНСЬКОГО ХРИСТИЯНСЬКОГО РУХУ НА СКВУ

Сарсель, Франція. — Централю Українського Християнського Руху на СКВУ в Ню Йорку репрезентуватиме проф. д-р Володимир Янів, який буде одночасно і делеґатом НТШ з Европи. Крайове об'єднання УХР у Франції заступатиме інж. Осип Мельникович. Український Християнський Рух Католицької Церкви має 5 крайових об'єднань: у Німеччині, Франції, Бельгії, Англії та Австралії, та 9 представництв у інших країнах вільного світу.

ЗУСТРІЧ КОМБАТАНТІВ ПІД ЧАС СКВУ

В рамах СКВУ в середу 15 листопада ц. р. о год. 7-ій вечора в залі Українського Мистецького Клюбу про 149 Другій Аве. в Ню Йорку відбудеться конференція представників українських комбатантських організацій у вільному світі і всіх кол. українських вояків — учасників СКВУ в цілі обговорення і устійнення дальшого плекання військової традиції та визвольної боротьби українського народу. Головна УправаОбВУА просить присилати зголошення до участи в конференції та звертатися за інформаціями відносно цієї конференції до д-ра Івана Козака, P.O. Box 76, 81 - 83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

ВИСТАВКА БОГДАНА БОЖЕМСЬКОГО

У Вільямс-коледжі в Гакенсаку, Н. Дж., який є відділом великого Фарлі Дікінсон-університету з централею у Рудерфорті, Н. Дж., у колективній виставці бере участь також мистець Богдан Божемський із своїми 46 образами. Це перегляд його творчости за останніх 6 років. Всі образи — олії. Тематика — пейзажі, особи, звірята, птахи, всі образи — з типовим для цього мистця барвистим кольоритом.

ПОБИТО Й ОГРАБОВАНО ТРЬОХ УКРАЇНЦІВ

Торонто. — В різних місцях і в різний час увечорі з 27 на 28 жовтня, як повідомила газета „Глоб енд Мейл" з 28 жовтня, у Торонті були побиті й пограбовані три особи: д-р Андрій Федина, 61 рік, перевезений у лікарню, Мартин Ясеневський, 55 років, і Кирило Тмичишин, 53 роки. Разом у них забрано несповна 50 долярів, але грабунок кожного супроводжувався побиттям. Напасників завжди було двоє, діють вони переважно в районі Батгурст — Квін, де сконцентровано багато українців і українських установ.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сити і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

На честь опозиції

Рік тому, в днях від 7-го до 9-го жовтня, відбувся в Ню Йорку IX Конґрес Американських Українців, який своїм ходом і кінцевим вислідом викликав опозицію, що опісля зорганізувалася в Комітет Громадської Єдности і мала досить широкий відгомін не тільки у нашій, американсько - українській громаді, але й поза нею. Зайво було б сьогодні аналізувати причини, суть і цілі цієї опозиції. Обмежимося тільки основним ствердженням, що у вільному суспільстві опозиція не тільки самозрозуміла, але й потрібна, можна навіть сказати конечна, бо вона є одною з головних передумов розвитку як думки, так і праці. Інше діло, що ми маємо — можна б сказати — зовнішню „опозицію" та ще й яку, але це — наш ворог, ворог української справи й українського визволення, отже їх можна тільки поборювати. Їхня „опозиція" на наше знищення, нашу загибель, а не на наш ріст і розвиток.

Повертаючись до опозиції в Українському Конґресовому Комітеті і на його тлі, треба сказати, що тільки з деякими вимками, коли йдеться про її самозванчих речників, вона знала, чого хоче, що може досягнути, і в принципі й основі не втрачала міри і не перетягала струни до такої міри, щоб могла урватись. Якщо тут і там траплялись всілякі переборщення то й це цілком природне для опозиції в кожному, навіть найбільш виробленому суспільстві.

На добро опозиції в УККА ще треба сказати й те, що в наших обставинах і в нашій ситуації роля опозиції надзвичайно складна і — можна б сказати — навіть небезпечна. Це не тільки тому, що ми в нашому суспільстві не маємо традицій „опозиції Її Величности", що ми не завжди вміємо відрізняти ворогів від противників і зажди готові чіпляти своїм суперникам усі первородні гріхи, до „зради" включно, але й тому, що над нами всіма завжди висить мечем Дамокля „той третій", що хотів би спекти власну печеню. Тепер на честь і славу опозиції в УККА треба сказати, що, крім багато дечого позитивного, що вона внесла в наш розвиток, вона своїми останніми рішеннями завдала один з найболючіших ударів власне „тому третьому", що вже затирав руки і не приховував радости з дальшого розбрату і колотнечі в українській громаді. Свідчить про це хоч би реакція всіляких „проґресистів" на повідомлення про домовлення між УККА та його опозицією й практичне полагодження кризи. „Опозиція скапітулювала", „УККА зламав опозиції хребет" — піниться тепер „той третій" з люті, що дійшло до порозуміння, дармащо опозиція не тільки не „скапітулювала", але практично й фактично осягнула свою мету може навіть у більшій мірі, ніж сама того сподівалася.

Справа ясна: „той третій" не бажав будь - якого успіху для опозиції, він бажав його для себе, а для нього найбільшим у цьому випадку успіхом було б, щоб непорозуміння та сварня в „націоналістичному таборі" поглиблювались, зокрема тепер, перед Світовим Конґресом Вільних Українців. Він навіть не кривсь зі своєю радістю в надії, що Світовий Конґрес не відбудеться через цю опозицію, отже не диво, що тепер має таку лють на цю опозицію за „зраду" його інтересів. Це правда, що опозиція завдала різних турбот УККомітетові, але вони з великим відсотком рекомпенсовані і опозиції й УККА тим ударом, що його становить для „того третього" теперішнє порозуміння. Черговим ударом для большевиків буде Світовий Конґрес Вільних Українців, в організацію і скликання якого опозиція дала свій поважний, конструктивний вклад. В цілості, виникнення опозиції на останньому Конґресі Американських Українців та перебіг кризи аж до теперішнього її полагодження дав переконливий доказ, що ми — зріла, вільна громада, яка може нормально розвиватись і давати собі раду з внутрішніми трудноощами, але буде одностайною в кожному зударі з ворогом. Опозиція допомогла це доказати й показати, доказав і показав це УККомітет, і в цьому їх спільна велика заслуга.

К. Крупський

СВІТОВА ПОЛІТИКА І НАШЕ ДОСТОСУВАННЯ

П'ятдесятліттю большевицького перевороту немало місця присвячує також і американська преса, почавши від „Ню Йорк Таймсу", а кінчаючи на місцевих маловідомих газетах. Однак, немає сенсу промовчувати тих численних голосів, бо нині в Москві прекрасно знають настрої американської преси і навіть використовують з неї те, що сприяє московському імперіялізмові.

Переглядаючи ті статті, ще раз впевнюємося в тому, що йдуть вони не по лінії визволення поневолених Москвою народів, а згідно з курсом співіснувальної політики. Причина цього не в сентименті до диктаторської комуністичної системи, хоч, можливо, деякі ліберальні круги хотіли б використати і цей курс політики. Дійсна причина лежить у ривалізації на пункті осягів в ділянці далекопростірних досліджень, в першу чергу на пункті першенства полету на Місяць. Навіть у сірого обивателя витворилася думка, що той першун буде також першуном мілітарним.

Щоденник „Денвер Пост" не тільки вміщує за „Ню Йорк Таймсом" серію статтей про большевицьку революцію, але навіть на спілку з Денверським університетом спровадив шістьох репортерів „Ню Йорк Таймсу", які конферували про сучасний стан Совєтського Союзу. Кожен з тих репортерів або жив декілька років в Москві, або відвідував СССР останніми роками. Кожен із них досліджував там ділянку життя, в якій уважається знавцем.

Наприклад, кореспондент Теодор Шабат, який жив у Москві в 1961-65 рр., дав огляд економічного стану Совєтського Союзу. Він заявив, що пересічний совєтський громадянин тепер не голодує, але стандарт його життя далеко нижчий від стандарту життя пересічного американця.

Музичний критик „Ню Йорк Таймсу" — Геролд С. Шонберґ з типовою жидівською дотепністю дав огляд совєтської музики, яка — вважає він — „на 30 років відстає від західньої музики, а п'ять років тому відставала на 70 років".

Шарлетт Куртіс говорила про „російську жінку", яка щораз більше цікавиться західніми модами, але брак модерного взуття і одежі затримує її також позаду.

Найбільш цікавими і рівночасно взаємосуперечними були огляди шефа бюра „Ню Йорк Таймсу" в Москві П. Ґроса і військового редактора Гансона Болдвіна.

Перший твердив, що „Росія", а також комунізм радикально змінилися, і тепер кожний росіянин може слухати програми „Голосу Америки" та „Бі-Бі-Сі". Промовчав Ґрос тільки те, що змінилися програми „Голосу Америки" і тому Москва перестала їх заглушувати.

Про дослідження космосу говорив Джан Нобл Вілфорд. Він заявив, що большевики витрачають на цю справу в 10 разів більше, як ЗДА, і з цього виходить такий курйоз: в СССР не потраплять зробити модерного жіночого взуття, але в деяких ділянках далекопростірних полетів большевики випередили Америку.

Гансон Болдвін сказав: „Оборона „матушки"-Росії стоїть в центрі уваги Кремлю, який все ще дивиться на світ марксистськими очима... Росія відтягнеться від активної участи у війні, але якби прийшлося їй воювати — воюватиме всіма засобами як аґресивно, так і оборонно".

В оглядах ні разу не згадано про якісь „республіки" СССР. Для всіх промовців Росія — це Совєтський Союз, і навпаки. Для Шонберґа Київ та Одеса — російські міста.

Слушно зауважив „Денвер Пост", що Болдвін заступав лише меншість у поглядах згаданих та інших авторів статтей, друкованих тепер в „Ню Йорк Таймс", які будуть опубліковані окремою книжкою з датою 7-го листопада для відзначення 50-ліття большевицького перевороту.

Тон і критика цих статтей далеко лагідніші від усних виступів їх авторів, тож сміливо можна сказати, що та книжка поважно скріпить „співіснування", куповане коштом промовчування несправедливости супроти поневолених Москвою народів.

Кинувши погляд на ґрунт, де родиться співіснування і в'януть права народів, хочу порушити найдорожчу кожному українцеві справу. Думаю, що більшість читачів „Свободи" недавно з болем читали статтю, в якій зроблено трагічне припущення, а саме, що коли обмосковлювання України потриває ще пару десятків років, то в Україні не стане українців. Коли брати під увагу вістки, що надходять з Галичини — з того нашого колишнього П'ємонту, а саме, що деякі українці з відомих патріотичних родів самі вчать своїх дітей російської мови, то, на жаль, наведеного припущення не можна назвати фантазією.

Москва вдаряє наш нарід у смертельне місце. Вона знає, що коли нарід утратить мову, він перестане бути нацією. Цей тривожний стан вимагає від української еміґрації ревізії її політичної і громадської діяльности.

У нас, на превеликий жаль, тривожні пересторогі проходять без найменшої реакції. Ми часто ставимо собі за приклад жидів, їхню довгу і тяжку дорогу до державности. Але чому ми переочуємо те, що жиди у цілому світі добивалися своєї держави об'єднано, а не так як ми, роздроблені на взаємоворожі партії.

Чи міг би американець зрозуміти, чому українці не можуть об'єднатися в імені спільної і найвищої справи, чому й досі у нас існує три роди націоналістів, провідники яких не можуть спільно діяти для визволення Батьківщини?

Не для докору, а тільки для прикладу наведу маленьку подію.

Недавно відділ одної з громадських організацій у Денвері запросив громадян на доповідь, яку мав виголосити відомий політичний діяч. Як же прикро розчарувалися ті громадяни, вислухуючи кілька годин пристарілі спори між бандерівцями і мельниківцями. Чи треба було тому політичному діячеві витрачати громадські гроші на те, щоб їхати так далеко і будити пристрасті, які, здавалось, уже притихли?

Цього антагонізму між братами не зрозумів би не тільки американець: наші діти - студенти здвигали плечима з дива, чому батьки цілий вечір спорять між собою замість дискутувати над тим, як успішніше допомогти поневоленій Україні.

Найвища пора схаменутись і об'єднатися для допомоги Батьківщині. Об'єднання мусить іти згори. Внизу воно піде автоматично. Об'єднані ми виграємо в кожній ділянці. Проґавлення нинішніх можливостей — це злочин, якого не можна буде оправдати нічим.

Микола Бараболяк

ДОВІР'Я І ПОЛІТИКА

I

Що політичні невдачі замість з'єднувати — роз'єднують, це стара правда. У нашій власній і чужих історіях на це безліч прикладів.

Найновішим прикладом можуть бути в'єтнамські неуспіхи. Розбиття в американському суспільстві, поділ на „яструбів" і „голубів" — це ніщо інше, як вислід такої кризи. Безумством виглядають у наших очах оскарження „миротворців". Дивишся на все, що твориться по університетах чи під Пентаґоном, і в голові не міститься, що до такого може дійти у, здавалось би, добре політично зорганізованому суспільстві. Чи не таким же безумством мусять виглядати в очах стороннього наші взаємні обвинувачування?

Наш розподіл на „визвольників" і „реалітетників" це теж вияв невдач. Немає сумніву, що коли б у 1917-18 було у нас більше ентузіязму, ми, мабуть, устоялися б. Реакція нового покоління була вповні виправдана. На жаль, це нове покоління поклало двадцять літ пізніше усе на ентузіязм і самопожертву, забуваючи зовсім про раціональний фактор. І знову прийшла виправдана реакція тих, які розуміють, що жертви мають лише тоді сенс, коли в даних умовах можливо ціль досягти, бо інакше це — самовинищування.

Минуло ще двадцять важких років. За той час, у ту добу розложеного атома, змінилось у світі більше, як за попередніх двісті літ. Лише ми свого мислення і реакцій не присвіщили. І стоїмо безпомічні на тих самих позиціях, на яких стояли десятки літ тому, не відаючи, де і як почати. Ні одні, ні другі не можемо виказатись ніякими позитивними, доцільними плянами чи акціями. Тож, щоб закрити перед самими собою власну бездіяльність і безпомічність, сягаючи в минуле, обвинувачуємо себе. Оскаржуємо себе аж до ступеня повної неґації.

Кожна сторона намагається піднести вальори свого, знецінити вартості противника. Чи не симптоматичні, скажім, в цьому відношенні оголошення та звідомлення про свято 50-ліття і 25-ліття? У одних перша річниця малими буквами, а друга великими, у других навпаки. Чи відзеркалює це наші настрої й інтенції?

А чим далі це йде, тим глибшу прірву копає. Прірву недовір'я. А може здорове суспільство існувати, коли немає довір'я в громаді?

II

Довір'я — це прояв ідентичности громади, доказ сенсу інтеґрації одиниць у цілість. Воно конечне для всякої цілеспрямованої політичної акції.

У нас довір'я обмежується до членів груп. Таке вузьке, обмежене довір'я має радше неґативні наслідки. Воно не тільки розжарює антагонізми між групами, але й розбуджує особисті антагонізми та недовір'я між індивідуальними громадянами, і так затруює цілу громаду.

Проявом такого групового недовір'я і з антагонізму, який випливає з нього, є намагання виелімінувати членів інших угруповань від впливу на громадське життя. Отже, недовір'я розкладає громаду не тільки горизонтально, наставляючи людей одного проти одного, але й вертикально, підважуючи почуття авторитету і всяку пошану до нього. Отрута ця затруює не лише кров сучасного покоління, але входить у кров і наступних поколінь.

Коли б хто пробував поставити діягнозу нашої політичної слабости, що висотує рештки наших сил, то, мабуть, помилився б, коли б назвав її недовір'ям.

III

Недостача єдиномислія в наших задумах і акціях, яку вважаємо за хворобу нашого національного організму і яку намагаємось лікувати — це лише симптом: сама хвороба утаєна глибше.

Важка це хвороба. Важка і затяжна, бо сидить у психіці, а психічні хвороби звичайно важче дослідити і лікувати, як інші. Лікування вимагає великої уважности, тонкости і дискреції.

Одно певне: годі її лікувати публічно. Конґреси, конференції, з'їзди, наради, засідання найменше надаються як нагоди для лікування. Тому треба шукати інших способів терапії.

Сиділи ми колись разом на шкільних лавках, по в'язницях, бункрах, пивницях, брали участь у тих самих імпрезах по читальнях, танцювали разом на вечерницях. А нині буває ходимо один попри одного ніби незнайомі.

Приватні зустрічі у малих товариствах — ось де нагоди щиро виявити свої вірування, журбу, сподівання і розчарування, сказати взаємно правду у вічі. В таких розмовах при добрій волі можна переконатись, що ми не такі то далекі в нашому розумуванні, коли ще логіка ним керує, як виходило б із наших бомбастичних публічних заяв, і що у нас усіх сумніви, вагання, журба за успіх. Отже, ми не такі то чорти, якими себе взаємно робимо. В результаті ми могли б знову почати довіряти один одному, почати діяти разом.

IV

Багато труднощів виникає з того, що дехто з нас живе у світі заморожених гасел, відступ від яких вважає за зраду.

Чим більше політика заморожена у слова, тим важчий компроміс і тим важче знайти вихід із скрутної ситуації. Президент Джансон, мабуть, дав би нині багато за те, коли б заанґажування Америки у В'єтнамі не було пов'язане з великими словами. А все ж, як указують факти, не обійдеться, мабуть, і тут без компромісу з тими великими словами, хоч Америка, порівнюючи з нами, досить сильна, щоб їх відстояти.

Ми наших великих слів, звичайно, не можемо підтримати ні гарматами ні літаками, а все ж намагаємось вести політику великих слів, не рахуючись зовсім із можливостями успіху. І часом створюється дуже прикре враження, що все у нас зводиться до великих слів, слів, слів...

З'їдемось чи зійдемось, висипемо потоки слів і, одурманені ними, „піднесені на дусі", розходимось. А де успіх? Який результат?

Коли нині приходить до якої розв'язки політичних питань, чи то у міжнародному, чи внутрішньо - політичному житті, то тільки через особисті контакти людей, що по противних сторонах. Так працюють теж усі уряди, навіть сперті на коаліціях, і навіть в Об'єднаних Націях всякі договори приходять до цілі лише у висліді розмов у чотири очі, поза кулісами авдиторій, де виголошуються промови.

Від промов, заяв, резолюцій ми вже хворі. Витрачаємо на те масу грошей і енерґії — без користи. Ними нині нікого не залякаємо, а себе не переконаємо.

Тож краще починаймо від основ: замість винищувати себе взаємно підозріннями й інвективами, почнім підбудовувати особистими контактами довір'я до себе. Так вирівняємо різниці думок і пропасті між нами, що їх нині, виглядає, годі засипати, і знайдемо шлях до розв'язки всіх наших труднощів, а найважливіше — до акції ділами, не словами.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Д-р Осип Андрушків

Чого очікуємо від СКВУ?

У редакційній передовиці „Свободи" з 27 жовтня ц. р. читаємо: „... Конґрес приділить також немало уваги справам української науки, культури, мови, як основних стовпів, на яких тримається українська будова поза межами Рідного Краю і в поневоленій... Україні".

Цитуємо це дослівно, бо не можна коротше, а так вимовно ствердити, яке важливе значення має наука для народу. Ідеться тут про українську науку, себто таку, яка є виразом духовости українського народу, захищає і уґрунтовує його права на ті форми вільного державного життя, що його мають уже майже всі народи цивілізованого світу.

В першу чергу належать тут такі науки як історія, мовознавство, література, суспільні науки і т. д. Формулювання тез і уґрунтовування висновків в цих науках методологічно трудніше, як в науках стислих. Вимагають вони великого і систематичного вкладу енерґії та часу і заходять часто в довгу наукову полеміку.

Працюючи кільканадцять літ в одній із українських наукових установ, маю сміливість твердити, що багато цієї енерґії, яка так потрібна для наукової праці, науковці витрачають на здобуття матеріяльних засобів для вдержання сякого - такого „модус вівенді" самої наукової установи. Всякі заходи — і мої власні — для створення осібного громадського тіла, яке зайнялося б матеріяльною сторінкою життя наукової установи, завели.

Правда, є багато джерел на нашому американському ґрунті, де можна здобути гроші для наукової роботи, але практика показала, що тоді обмежується незалежність, і не завжди можна діяти так, як український інтерес вимагає.

Отже, українська наукова установа здана на пожертви громади, а здобуття цих пожертв це праця, яка вимагає багато енерґії і часу. На основі такої матеріяльної бази годі говорити про систематичне плянування в науковій роботі.

І тут власне доходимо до точки над „і": СКВУ повинен застановитися над створенням постійної матеріяльної бази для наукових установ, що плекають вільну українську науку.

„МОЛОДІЖНІ КАФЕ" В УССР

Останніми роками в різних містах і селах організували каварні для молоді, де можна було б перекусити, погомоніти, пограти в шахи, щось прочитати. Кафе називали: „Бригантиною", „Трояндою", „Аелітою" тощо. Через короткий час більшість із них обернулись у брудні чайні з нудним комсомольським „ватажком".

Уна.

ТАЄМНИЦЯ ОДНОГО ОПОВІДАННЯ

(Сперте на автентичному)

Буран почався ще ввечері. Це не був перший буран, і ми вже знали, що з хати вийти не можна. Нашу хату засипає сніг, а вітер збиває його у ціпкий, тугий мур. Одно віконце уже зовсім засипане, друге лише до половини. Бо буран вимітає сніг з одного місця до голої землі, щоб в другому намести гору вище хати. Може треба буде нас відкопувати. Ми відділені від світу, і все, що нас оточує, видається нереальним, неможливим.

Мама лежить хвора, і сьогодні, певно внаслідок бурану, почуває себе гірше. Їй важко дихати. Тепер вона заснула, і я не можу зайнятися хатньою роботою, щоб її не збудити. Звичайно, це вона нас піддержує, щоб не піддавалися чорній безнадійності, і тепер хотілось би зробити їй якусь приємну несподіванку — дарунок на день уродин. Такий, що не тільки пригадав би їй дім, Львів, але й життя там — дні радости і дні боротьби.

Загортаюся чим можна від холоду, що йде від покритих інеєм стін та від глиняної долівки, присуваюся до віконця і пишу їй в дарунок оповідання. Ось що я написала:

„Панич"

„Аня збудилася з почуттям неясного хвилювання, з враженням, що щось сталося, щось діється. Широко розкриті очі вп'ялила в прямокутник вікна, прорізаний хрестом віконної рами. Слухала...

У кімнаті щось заскрипіло. Заскрипіло наперед у віддаленому кінці кімнати. Скрипіння зближалося, начебто хтось ішов швидко, навшпиньках. Скрип скінчився біля ліжка. Та це був знайомий звук. Старе мешкання жило вночі своїм життям. Це „відпочивав" старий паркет, скриплячи поодинокими дощинками.

Очі Ані відірвалися від вікна, проховзнулися по знаній обстановці. На блискучій поверхні піяніна та портреті бабки, що висів над ним, відблиски світла ліхтарень з-поза вікна. У куті шафка з порцеляною та склом. Все, хоч у нічному освітлені таємниче, знайоме і не будить непокою.

Тишу ночі прорізав далекий свист паровоза. Крізь відчинене вікно чути було шум дерев, час від часу лоскіт падаючих каштанів і шепіт крапель води, що їх струшував вітер із дерев після недавнього дощу. Це все, хоч теж повне таємниць, знайоме і щоденне. Не це викликало неспокій, це „щось" мусіло бути з інших джерел.

Аня легко стала на скрипучу підлогу, яка відповіла їй хвилею трісків, і навшпиньках, притискаючи рукою серце, підійшла до вікна. З-поза високих дерев Єзуїтського парку видно було фасаду університету з риштованням, приготованим для ремонту. Аня хвилину вдивлялася в слабо освітлений зарис будинку. Її зір блукав по драбинах риштовання, бо — чи їй здавалось, чи справді? Серце забилося ще живіше і — ніби завмерло. На риштованні ворушилася якась тінь, начебто хтось спинався вгору. Поволі, обережно, все вище й вище. Хто це, чого?

В нічну тишу впали нові звуки: по тротуару зближалися важкі, повільні кроки. Аня припала до вікна. Це вздовж парку йшов поліціянт у блискучій від недавнього дощу пелерині.

— „Сьогодні їх багато в місті, — подумала Аня, — це ж річниця 1-го листопада".

З-під університету почулося насвистування модного танґа: „Гдзє твоє серце". Постать-тінь біля стіни університету начебто завмерла, припала до риштовання, злилася з його тінями.

Кроки поліціянта зближалися — він уже під вікном Ані — пройшов далі, вниз, до рогу, під університет. Видно, поліціянт там задержався, бо добру хвилину не чути було його кроків. Певно стояв і розглядався. Потім знову кроки почали наближатися, вже під вікном, пройшли, щораз тихіші угору і стихли за рогом.

З-під університету — знову свист: гострий і швидкий ритм іншої модної пісеньки, зашвидкий як на сентиментальну „Дзєвчино, шкода твоїх лез". Постать на риштованні швидко посунулася вгору.

Аня притискає своє серце, їй видається, що його биття чути крізь шум мокрого листя та шелест дерев. На хвилину на самому шпилі фасади показалась сильветка людини, і раптом понад дахом університету на тлі темного неба появилася ще темніша пляма. Розвинутий осіннім вітром, розгорнувся, ніби наперекір осені і темряві — прапор. І ніби відзив на це — почувся знову проникливий, гострий свист далекого паровоза.

Задивлена у прапор, Аня не спостерегла, коли постать-тінь зсунулася вниз, злилася з тінями риштовання, зникла, заслонена коронами каштанів.

Хвилину чути було тільки шум осіннього парку, змоченого дощем. Аж ось з-під університету вийшла на вулицю і почала зближатися легким кроком постать, яка видалася Ані знайомою. Насвистуючи якусь веселу мелодію, по тім боці вулиці, затіненій деревами, зближався хтось. Перед самим вікном Ані зупинився, розглянувся, повів поглядом по вікнах кам'яниці. Аня дивилась на нього, сховавшись за фіранку, і їй здавалося, що його погляд задержався на її вікні. Потім постать перейшла швидко через вулицю, і почулося, як задзвеніли ключі, тихесенько замкнулася брама кам'яниці. Хтось, обережно ступаючи, ішов сходами.

Аня застигла. Серце билося сильно й рівно, а голову розсаджувала думка: „панич!" Так називали його всі, цього веселого, жартівливого елеґанта і танцюриста — сусіда з першого поверху.

Аня здригнулася від холоду, що йшов через відчинене вікно, на пальцях побігла до ліжка і накрилася ковдрою. Несвідомо повторювала: „Панич, ось який з нього панич!"

Згори вулиці поступово зближалися, дзвеніли на тротуарі кроки поліціянта."

***

Таке воно було, це оповідання, а під ним дата: „Казахстан, 1941 р."

***

Хто жив у Львові в 10-річчя Листопада, той мусить пам'ятати жовтоблакитні прапори, що їх підпільники піднесли на публічних будівлях княжої столиці. Хто були ті люди я не знала, алеж видумала собі цього „панича" і поставила якусь Аню біля вікна нашого помешкання з його скрипучою підлогою, портретом бабці на стіні та осінніми деревами за вікном.

***

Минули роки, їх було так багато, що страшно подумати. Склалося так, що я прочитала це оповідання в товаристві і сказала, що це був дарунок для мами. Вислухавши його, її син почав мене поправляти:

— Поперше, тоді вже не було каштанів, що спадали з дерев, бо це був уже листопад. Коли я ліз по тому риштованню, то під університетом стояв Ромко. А поліціянт, що зустрів нас, коли ми йшли під університет, ще й вилеґітимував. А прапор я тоді держав під маринаркою, і все думав, щоб він не зауважив, що я там щось несу.

Признаюся, у першій хвилині я не могла зрозуміти, про що він говорить. Не могла зрозуміти, що, пишучи там, далеко, для мами, я несвідомо принесла їй в дарунок оповідання про її сина. І вона ніколи не дізналася про таємницю „панича".

Чи ж не дивна, нерозгадана загадка? Чи не таємнича дорога, якою ходить людська уява?

ЩЕ ТІЛЬКИ 15 ДНІВ ДО ВЕЛИКОЇ МАНІФЕСТАЦІЇ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ, ЩО ВІДБУДЕТЬСЯ В МЕДІСОН СКВЕР ГАРДЕН В НЮ ЙОРКУ В СУБОТУ, 18 ЛИСТОПАДА 1967 О ГОД. 10-ІЙ ПЕРЕД ПОЛУДНЕМ З НАГОДИ ПЕРШОГО СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ. ПЛЯНУЙТЕ СВОЮ УЧАСТЬ У ЦІЙ ПОДІЇ.

Фонд Світового Конґресу Вільних Українців

ЛИСТА Ч. 6

Організацій і Громадян, які зложили добровільні пожертви на Фонд Світового Конґресу Вільних Українців до 21 жовтня 1967 року.

ОРГАНІЗАЦІЇ

По 100.00 дол.: Союз Українок Америки — Відділ 1. Ню Йорк, Н.Й., Український Народний Дім, Джерзі-Сиrі, Н. Дж., Український Народний Дім, Ню Гейвен, Конн.

По 70.00 дол.: Український Робітничий Союз, Відділ 82 „Українські Козаки", Бруклин, . Й.

По 50.00 дол.: СУА — Відділ 66, Ню Гейвен, Конн., СУА — Відділ 82, Бронкс, Н. Й., Центральний Комітет Маямі, Флорида — (С. Ковальчук, голова), Українсько-Американський Клюб, Маямі Флорида, — (Франк Пелехати, голова).

По 25.00 дол.: Українська Православна Церква св. Михаїла, Вунсакет, Р. Айл., „САМОПОМІЧ", Відділ ООУА, Трентон, Н. Дж., „САМОПОМІЧ", ФК Кооператива, Трентон, Н. Дж., СУА — Відділ 17 ім. Олени Теліги, Маямі, Флорида, СУА — Відділ 78 ім. Олени Степанів, Вашинґтон, Д. К., СУМА, Осередок ім полк. Богуна (зібрано серед членів 86.00 дол — поодинокі жертводавці окремо), УАВ — Станиця, Ню Бритен, Кон., Українське Товариство Старших Віком, Маямі, Флорида (п. Воднарчук голова).

По 18.00 дол.: УККА — Відділ (збірка від 12-ти Громадян), Лінколн, Небраска.

По 15.00 дол.: УККА — Відділ, Бінґгемтон, Н. Й.;

По 10.00 дол.: ООЧСУ — Відділ 17, Вашинґтон, Д. К., СУА — Відділ 70, Пассейк, Н. Дж., СУМА ім. Отамана Симона Петлюри, Віллімантик, Конн., Українсько-Американський Клюб, Клівленд, Огайо (датками по 1.00 і 2.00 дол. 15.00 і дальші пожертви на суму 33.00 дол. — оголошено окремо).

По 5.00 дол.: Укр. Народний Союз — Відділ 116 „Вільні Козаки", Трентон, Н. Дж.

ФІЗИЧНІ ОСОБИ

По 100.00 дол.: Михайло Балабан, Гюстон, Тексас, АннаБучиська, Піттсбурґ, Па., д-р і пані А. Галярник, Плейн, Віск., Петро Панас, Ню Йорк, Н. Й.

По 50.00 дол.: Ераст Куровицький і син Ярослав, Ню Йорк, Н.Й.; Іван Палій, Йонкерс, Н.Й.; д-р Орест Попович, Бруклин, Н. Й.

По 31.00 дол.: Д-р Ростислав Сочинський, Бруклин, Н. Й.

По 30.00 дол.: Отець Володимир Грабець, Пальмертон, Па., інж. Богдан і пані Галина Кутко, Шикаґо, Ілл., Іґнатій Кутко, Шикаґо, Ілл., д-р Мирослав Харкевич, Шикаґо, Ілл.

По 25.00 дол.: Микола Ґорон, Ню Йорк, Н. Й., д-р Микола і пані Надія Дейчаківські, Клівленд, Огайо, Микола і Любомира Денисюк, Шикаґо, Ілл., Олекса і Евдокія Дземюк, Шикаґо, Ілл., М. Дикун, Ню Бритен, Конн., Теодозій і Ольга Зазуля, Ріґо Парк, Н. Й., Роман Іваницький, Ню Йорк, Н. Й., Петро А. Калитка, Метнен, Масс., Д-р Василь Киналь, Йонкерс, Н. Й., д-р Осип і д-р Ольга Коропей, Павтакет, Ровд Айл., д-р Юрій Кишакевич, Піттсбурґ, Па., Василь Лагошняк, Клівленд, Огайо, Іван Ладичка, Кліфтон, Н. Дж., Іван Лазорик, Ню Йорк, Н. Й., мґр. Евген Лозинський (Карпати), Ню Йорк, Н. Й., Петро Матичак, Риджвуд-Бруклин, Н. Й., Теодор Миник, Скрентон, Па., о. Монсіньор Волтер Паека, Шикаґо, Ілл., Павло Плечен, Бронкс, Н. Й., Едвард Попіль, Скрентон, Па., Осип і Степанія Порайко, Лос Анджелес, Каліф., Дмитро Пукас, Ню Йорк, Н. Й., Петро Пшик, Сомервілл, С. Карол., Михайло Сидяга, Стемфорд, Конн., Григорій Слобода, Стемфорд, Конн.; Зеновія Терлецька, Філядельфія, Па., д-р і пані Олександра Терлецькі, Роман Фенчинський, Ню Йорк, Н. Й., Еміліян Цегелик, Філядельфія, Па., Михайло Шашкевич, Йонкерс, Н. Й., Василь Шебело, Лансінґ, Ілл.

По 20.00 дол.: Н. Н., Клівленд. Огайо, пан Х., Ню Бритен, Кон., Іван Ванковят, Бруклин, Н. Й., інж. Ярослав Волошин, Бронкс, Н. Й., А. Івашко, Белоіт, Віск., Микола Левчук, Ню Гейвен, Конн., д-р Михайло і Марія Стефанів, Натли, Н. Дж.

По 15.00 дол.: Стефан і Стефанія Бартко, Ню Йорк, Н. Й., Ольга і Роман Гаєцькі, Бронкс, Н. Й., Микола і Евдокія Головчак, Трентон Н. Дж., Стефан Дудра, Стемфорд, Конн., д-р Володимир і пані Меланія Кокорудз, Бінґгемтон, Н. Й., о. Роман Лободич, Філядельфія, Па., Катерина Лозинська, Квакертовн, Па., Володимир Савчак, Бронкс, Н. Й., Іван Сірий, Саут Ґейт, Каліф., Віктор Шило, Шикаґо, Ілл.

По 10.00 дол.: Іван Баранецький, Джексон Гайтс, Н. Й., Антін Батюк, Скрентон, Па., Степан Вілик, Трентон, Н. Дж., Василь Бойчик, Філядельфія, Па., Микола Боярський, Бриджпорт, Конн., Богдан Висоцький, Ню Йорк, Н. Й., Іван Галавай, Ню Йорк, Н. Й., Андрій і Юлія Галайдіда, Трентон, Н. Дж., Марія Галиця, Олександер і Лідія Ганас, Філядельфія, Па., Інж. Василь Голод, Шикаґо, Ілл., Еміль Грималяк, Бордентавн, Н. Дж., І. Гура Нюарк, Н. Дж., проф. Іван Гутникевич, Ню Гейвен, Конн., Іван і Ольга Галик, Трентон, Н. Дж., Іван Демків, Ню Йорк, Н. Й., Роман Дзюба, Ню Гейвен, Конн., д-р Павло Дубас, Філядельфія, Па., Богдан і Ольга Дубик, Трентон, Н. Дж., інж. Борис і Ірина Дурбак, Шикаґо, Ілл., Олексій Запорожець, Ню Йорк, Н. Й., Іван Іванейко, Бінґгемтон, Н. Й., Василь Іванчишин, Бронкс, Н. Й., мґр. Зенон і Ольга Івасиків, Джемейка, Н. Й., Микола Ковалиско, Клівленд, Огайо, д-р Володимир Копач, Бруклин, Н. Й., Юрій Корбило, Вудсайд, Н. Й., Остап Коропей, Бінґгемтон, Н. Й., Стефан Косців, Бруклин, Н. Й., Василь і Марія Котелевець, Трентон, Н. Дж., Домінік Кришталович, Айслінґтон, Онтаріо, Канада, Іван Круліковський, Стемфорд, Конн., Михайло Кухній, Ню Гейвен, Конн., Юрій Литвин, Стемфорд, Конн., Іван Любисько, Ню Бритен, Конн., Михайло Марків, Батлер, Па., Роман Мартинюк, Шикаґо, Ілл., Петро і Анна Марчиха, Ґілтон, Н. Дж., Марія Маршок, Вейн, Па., мґр. Олександер Нагорняк, Шикаґо, Ілл., Надія Назар, Бруклин, Н. Й., Ярослава та Остап Олесницькі, Нюарк, Н. Дж., д-р Володимир Помірко, Шикаґо, Ілл.; Богдан Попович, Лейквуд, Н. Дж.; Іван Банах, Філядельфія, Па.; Михайло і Софія Пушкар, Ню Гейвен, Конн.; Стефан Ривак, Ню Йорк, Н. Й.; Іван Різник, Фріґольд, Н. Дж.; Омелян Різник, Фріґольд, Н. Дж.; Іван Романюк, Сиракюзи, Н. Й.; інж. Роман Рондяк, Ню Гейвен, Конн.; Іван Рудакевич, Шикаґо, Ілл.; Орест і Наталія Рудий, Філядельфія, Па.; Іванна Савицька-Мусій, Кренфорд, Н. Дж.; В. Салак, Ню Йорк, Н. Й.; д-р Мирослав Сарачинський, Стемфорд, Конн.; інж. Юрій Світель, Трентон, Н. Дж.; Олег Склепкович, Рутерфорд, Н. Дж.; Михайло Слюсар, Бруклин, Н. Й.; М. Стасюк, Ню Бритен, Конн.; мґр. Іван Сток, Ню Гейвен, Конн.; Василь Ткачук, Ню Йорк, Н. Й.; Дмитро Ткачук, Ню Йорк, Н. Й.; К. Устияновський, Шикаґо, Ілл.; Степан Фіґоль, Ню Гейвен, Конн.; Олена Филипович, Істон, Па.; Хапко Іван, Філядельфія, Па.; інж. Михайло Харів, Йонкерс, Н. Й.; Василь і Наталія Хомут, Ню Йорк, Н. Й.; Іванна Хруник, Бімґгемтон, Н. Й.; Тереза і Теодор Царик, Сільвер Спрінґ, Мериленд.; Осип Червак, Ню Гейвен, Конн.; Михайло Шевців, Трентон, Н. Дж.; С. Щеснюк, Ню Йорк, Н. Й.; Дмитро Юнко, Бінґгемтон, Н. Й.; Микола Яремко, Балтимор, Мд.; Андрій Яріш, Рочестер, Н. Й.; Роман Яцушко, Лонґ Айленд Сиrі, Н. Й.

По 5.00 дол.: Пилип Антонів, Трентон, Н. Дж.; Олена Бойчук, Ню Йорк, Н. Й.; Родина Брикович, Філядельфія, Па.; Осип і Марія Васьків, Бронкс, Н. Й.; Іван Возняк, МкКис Рокс, Па.; Петро Возняк, Трентон, Н. Дж.; Микола і Стефанія Ганущак, Ню Йорк, Н. Й.; Василь Гачкевич, Ню Гейвен, Конн.; дир. Михайло і Наталія Гикавий, Шикаґо, Ілл.; Ілько Гомзяк, Шикаґо, Ілл.; Василь Гоц, Солт Лейк Сиrі, Юта; проф. Евген Гец, Трентон, Н. Дж.; Михайло Ґрисяк, Джонставн, Па.; д-р Йосиф Дачкевич, Стемфорд, Конн.; Михайло Дзядик, Ґластонбарн, Конн.; В. Дейнека, Трентон Н. Дж.; Микола Дембіцький, Стемфорд, Конн.; Йосиф Демчук, Бінґгемтон, Н. Й.; Михайло Дзюбас, Трентон, Н. Дж.; Віктор Донець, Трентон, Н. Дж.; Михайло Дубецький, Ню Гейвен, Конн.; Григорій Дубно, Ню Гейвен, Конн.; Іван Дума, Трентон, Н. Дж.; Стефанія Євчук, Бінґгемтон, Н. Й.; Іван Забродський, Шефільд, Па.; Евген Захарасевич, Філядельфія, Па.; Михайло Захарків, Бінґгемтон, Н. Й.; Евген Здеб, Бінґгемтон, Н. Й.; Іван Здирко, Шикаґо, Ілл.; Іван Іванчук, Нюарк, Н. Дж.; Василь Кавадь, Ню Йорк, Н. Й.; Филимон Калитчук, Трентон, Н. Дж.; Павло Качалуба, Стемфорд, Конн.; Іван Керницький, Ню Йорк, Н. Й.; інж. Мирослав Кірженецький, Трентон, Н. Дж.; о. Володимир Коваль, Редінґ, Па.; інж. Григорій Коваленко, Сиракюзи, Н. Й.; майор Олексій Козловський, Ню Гейвен, Конн.; Семен Кода; Філімон Колодчин, Йонкерс, Н. Й.; Макар Копаниця, Трентон, Н. Дж.; Александер Куцишин, Асторія, Н. Й.; Іван Кузів, Ню Йорк, Н. Й.; Федір Кухній, Ню Гейвен, Кон.; М. Кучера, Клівлен, Огайо.; доктор Юрій Кушнір, Йонкерс, Н. Й.; маґістер Ярослав Лабка, Трентон, Н. Дж.; Павлина Левицька, Трентон, Н. Дж.; Мирон Маланюк, Шикаґо, Ілл.; Василь і Стефанія Манько, Нюарк, Н. Дж.; Данило Маціканич, Трентон, Н. Дж.; д-р Константин Матвієнко і Евстахія, Ню Йорк, Ню Гейвен, Конн.; Юліян Монастирський, Клівленд, Огайо; Іван Мороз, Бінґгемтон, Н. Й.; Люба Мриглоцька, Трентон, Н. Дж.; Александер Омельський, Лонґ Айленд Сиrі, Н. Й.; інж. Мирон Осадца, Трентон, Н. Дж.; Мирослава Осідач, Ню Йорк, Н. Й.; Михайло Папушкевич, Йонкерс, Н. Й.; Евгенія Тріч, Ню Йорк, Н. Й.; проф. Іван Повх, Гаррісбурґ, Па.; Григорій Порохонько, Йонкерс, Н. Й.; д-р Микола Рибак, Філядельфія, Па.; Петро Роман, Ню Бритен, Конн.; Василь Савула, Трентон, Н. Дж.; Микола Сало, Йонкерс, Н. Й.; Ярослав Семкович, Трентон, Н. Дж.; Сенківський, Клівленд, Огайо; Микола Сивий, Карнеґі, Па.; д-р Микола Сидор-Чарторийський, Ню Йорк, Н. Й; інж. Евген Сидорик, Ню Гейвен, Конн.; Микола Синовят, Шикаґо, Ілл.; Петро Стахів, Перт Амбой, Н. Дж.; сот. Іван Стратичук, і п. Оля, Ню Гейвен, Конн.; о. Павло Теодорович, Трой, Н. Й.; Петро Ткачук, Йонкерс, Н. Й.; Ольга Томашівська, Ню Йорк, Н. Й.; Степан Тринога, Йонкерс, Н. Й.; проф. Володимир Тритяк, Трентон, Н. Дж.; Антін Феданко, Бінґгемтон, Н. Й.; Зенон Федорович, Трентон, Н Дж.; Тома Фінів, Стемфорд, Конн.; Петро Хома, Йонкерс, Н. Й.; Стефан Цимбала, Бруклин, Н. Й.; Василь Цюпа, Трентон, Н. Дж.; Михайло Чебіняк, Бінґгемтон, Н Й.; Теодор Чурма, Йонкерс, Н. Й.; Микола Шайдицький, Ню Гейвен, Конн.; Володимир Шембель, Бінґгемтон, Н. Й.; Петро Шимко, Бінґгемтон, Н. Й.; Іван Шмирко, Бінґгемтон, Н. Й.; Августин Штефан, Стемфорд, Конн.; Йосиф Ярема, Норт Плейнфілд, Н. Дж.

По 4.00 дол.: Володимир Думяк, Йонкерс, Н. Й.

По 3.00 дол.: проф. Евген Бішко, Сиракюзи, Н. Й.; Петро Кушнірчук, Йонкерс, Н. Й.; Дмитро Липовий, Байон, Н. Дж.; Г. Мурин, Клівленд, Огайо; Пилип Піріг, Бінґгемтон, Н. Й.; Іван Старчак, Йонкерс, Н. Й.; Іван Пірко, Йонкерс, Н. Й.; Іван Хомик, Йонкерс, Н. Й.;

По 2.00 дол.: Петро Булат, Трентон, Н. Дж.; Михайло Бурбан, Йонкерс, Н. Й.; Микола Горішний, Джерзі Сиrі, Н. Дж.; Василь Гринько, Йонкерс, Н. Й.; Іван Гусак, Ню Йорк, Н. Й.; Дмитро Гулич, Йонкерс, Н. Й.; Ігор Дерена. Трентон, Н. Дж.; Михайло Добровольський, Трентон, Н. Дж.; Михайло Ковалишин, Йонкерс, Н. Й.; Стефан Корівчак, Стемфорд, Конн.; Іван Косар, Йонкерс, Н. Й.; Теодор Мацелюх, Стемфорд, Конн.; Іван Медяник, Трентон, Н. Дж.; Святослав Орищук, Йонкерс, Н. Й.; Петро Осиф, Віллімeнтик, Конн.; Іван Осовський, Віллімeнтик, Конн.; Григорій Присташ, Йонкерс, Н. Й.; Сам Савка, Ню Йорк, Н. Й.; Іван Шалева, Йонкерс, Н. Й.; Дмитро Шапочка, Трентон, Н. Дж.; Іван Чура, Йонкерс, Н. Й.; Григорій Фат, Трентон, Н. Дж.; Михайло Яцишин, Йонкерс, Н. Й.;

По 1.00 дол.: д-р Ярослав Борисюк, Стемфорд, Конн.; Марія Головчак, Віллімeнтик, Конн.; Микола Когут, Стемфорд, Конн.; Василь Пригода, Рочестер, Н. Й.; Ом. Струк, Трентон, Н. Дж.;

В АМЕРИЦІ И У СВІТІ

У ГРЕЦІЇ ЗРЕКЛИСЯ СВОЇХ ПОРТФЕЛІВ ЧОТИРИ МІНІСТРИ: судівництва, праці, промислу і публічних робіт. Всі вони — люди цивільні. Причини своєї димісії вони не подали. Прем'єр Константин Коліяс димісію прийняв. Від 21 квітня ц. р. існує в Греції насправді військовий режим, із вирішним голосом військовиків, проте в раді міністрів мали більшість цивільні.

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшов у Вічність на полі бою у В'єтнамі, дня 17-го жовтня 1967 року наш Найдорожчий СИН, БРАТ і БРАТАНОК

бл. п. ВОЛОДИМИР ПЛАТОШ

уроджений в Німеччині 11-го квітня 1945 року.

Згинув за свободу народу — за ті самі святі ідеали, що гинули і гинуть наші герої на Рідних Землях — Україні.

Скромними словами складаємо щиру подяку: Всечеснішим — отцеві Деканові Стефанові Баландюкові і отцеві Василеві Остажові з Ню Брітан за відправлення похоронних Богослужень і за зворушливе працальне слово.

Ветеранам за почесну стійку при домовині Покійного.

Панові А. Пришлякові — дириґентові хору і Хористам, Родині, Приятелям і Знайомим, що взяли так численну участь у похоронах, за жертви на Служби Божі, за квіти і за слова потіхи у днях смутку, а також Управі Народного Дому за прийняття.

Усім Вам хай Всевишній винагородить сторицею, а душу бл. п. Володимира прийме у небесне царство.

ОЛЬГА і ПЕТРО ПЛАТОШ — родичі
ФАНЯ ВАСИЛЕВСЬКА — сестра
ІВАН і ЙОСИФ — брати

Гартфорд, 30-го жовтня 1967 р.

Для вшанування перших болючих роковин смерти нашої Найдорожчої і Незабутньої ДРУЖИНИ і МАМИ

бл. п. КАТЕРИНИ ЧУЙКО

буде відправлена

в неділю, 5-го листопада 1967 року

о год. 8:30 рано в каплиці української католицької церкви св. ап. Петра і Павла в Джерзі Сиrі, Н. Дж.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

а опісля, того ж дня о год. 2:30 по пол.

буде відправлений

ПАРАСТАС
НА МОГИЛІ ПОКІЙНОЇ

на цвинтарі Н. Арлінґтон, Н. Дж.

про що Родину, Приятелів і Знайомих повідомляють

муж — СТЕФАН
доня — ГАНЯ
син — РОМАН

З приводу ненадійної смерти

бл. п. ОЛЬГИ ФАЦЄВИЧ

висловлюємо щире співчуття о. дек. М. Харині, Його Дружині та цілій Родині Покійної.

Складаємо замість квітів на Її домовину 20.00 долярів на потреби Українського Наукового Осередку в Сарселі.

Леся та Лев ЯЦКЕВИЧ

ПОДЯКА

Замість квітів на могилу

св. п. проф. ІВАНА КРАСНИКА

зложили на Український Національний Музей в Шикаґо: по 25.00 дол.: д-р І. Мула, д-р Ю. Городиловський, Б. і В. Фостяки; 20.00 дол.: Р. Андрушко; по 10.00 дол.: В. Голойда, інж. Ю. Клюфас, інж. І. і М. Білинські, А. і Д. Сологорські, В. Бойко, Я. Баторфальви, І. Газенберґ, О. і С. Борисевичі, мґр. Е. Дачишин, мґр. В. Михайлович, П. Хомицький, В. Шлапак, З. Шведак, Е. Печенюк, д-р В. Вірщук, В. Снігурович, д-р Е. Богачевський, д-р В. Помірко, мґр. І. Яремко, інж. Б. Білинський; по 5.00 дол.: К. Хома, З. Данилишин, інж. А. Артимович, д-р П. Вигінний, В. Попадюк, М. Ткачук, М. Олек; 1.00 дол. п. В. Різник.

Дирекція Музею складає Вп. Жертводавцям щиру подяку.

Замість квітів на могилу

сл. п. проф. Б. ЗАГАЙКЕВИЧА

бувші учні і знайомі складають на:

Католицький Університет у Римі: д-р В. Бурдьо 25 дол., Р. Лапичак 10 дол.

Інвалідів: С. С. Бартко 10 дол.

НТШ: о. М. Старух 3 дол.

Церкву в Перемишлі: д-р М. Малиновський 50 дол., д-р О. М. Волянський 30 дол., д-р В. Бурдьо і д-р С. Зятик по 25 дол.; А. Лупиняк, Е. Яросевич, О. А. Колтунюк, В. Бородач і І. Станько по 10 дол.; В. Сорока, Д. Миськів і Л. О. Дмитришин по 5 дол.

Дітям і Родині Покійного висловлюємо вирази співчуття. Дальші пожертви просимо слати на адресу: A. Buk, 141 Autumn St., Passaic, N.J. 07055

Якщо бажаєте

— **Допомогти Українському Народові в боротьбі за волю;**

— **Причинитися до розвитку українського життя у вільному світі**

підтримуйте Світовий Конгрес Вільних Українців своєю щедрою пожертвою на його цілі.

Ще сьогодні виповніть цей формуляр та разом з Вашою пожертвою перешліть на подану адресу:

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTE of AMERICA
302 West 13th Street, New York, N.Y. 10014

Свідовий важливости, потреб, завдань і цілей першого Світового Конгресу Вільних Українців, пересилаю на його фонд свою пожертву

в сумі $............................

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

Дата Підпис

(**Чеки** виставляти на: Ukrainian Congress Committee — Для СКВУ. Ці пожертви звільнені від оподаткування)

ЧОТИРНАДЦЯТА ВИСТАВКА ОМУА В НЮ ЙОРКУ

12-го листопада о год. 12 вполудне в Літ. Мист. Клюбі в Ню Йорку при Другій Аве. відбудеться відкриття XIV-ої Виставки Об'єднання Образотворчих Мистців Українців в Америці. Чотирнадцять років, — це шмат часу, і якщо певні дії повторюються протягом нього, — людина звикає до них і їх любить.

Так є із виставками ОМУА. Серед відвідувачів завважується рік-річно тих самих людей, любителів прекрасного мистецтва, з-посеред яких деякі живуть далеко поза Ню Йорком. Їхня любов до мистецтва не дозволяє їм проминути таку подію, як пізнання нових творів наших мистців згуртованих у ОМУА, спостерігати розвій поодиноких мистців, появу нових талантів, нові способи вислову, приміщення цікавих технік чи спроби поєднати їх із давніми.

Кожна виставка ОМУА є великим переживанням не лише самих мистців, але й їхніх прохильників і тих, які люблять й розуміють правдиву красу в її мистецьких виявах. — Звісно, контроверсійним є поняття правдивої краси, але виставки ОМУА є такі різногранні щодо стилів, сюжетів, технік, що кожний знайде там „тихий куток", де зможе насолоджуватися тим, що йому найбільше до вподоби.

Виставка, яку приготовляється, є дещо відмінна від попередніх. Тематикою її є головно фігуральні композиції і тих показано найбільше, бо аж 82 позицій, з тим, що мистець А. Малюца дав серію зложену з 17-ти картин, обняту одним заголовком „Блукання в темряві".

Число учасників — 41; 34 дійсні члени ОМУА і 7 гостей. Із дійсних членів прислали свої праці, Петро Андрусів 4 — в тому 3 з фігуральною тематикою, Богдан Василишин 5 — 1 ф., Роман Василишин 2 — 1 ф., Ярослав Вижницький 4 — 2 ф., Яків Гніздовський 3, Дам'ян Горняткевич 4 — 1 ф., Лідія Грицан-Сушків 2 — 1 ф.' Олекса Грищенко1, Василь Дороменко 1 ф., Ольга Дядинюк 2 ф., Петро Капшученко 3 ф., Артемій Кириллюк 1, Олена Кононенко-Трофимовська 3 — 1 ф., Едвард Козак 4 ф., Любомир Кузьма 5 ф., Іван Кучмак 5 ф., Володимир Ласовський 1, Сергій Макаренко 2 ф., Антін Малюца 1 ф., Петро Мегик 2 — 1 ф., Михайло Мирош 5 — 3 ф., Галина Мирошниченко 3 — 2 ф., Михайло Мороз 4 — 1 ф., Людмила Морозова 1, Зенон Онишкевич 3 — 2 ф., Михайло Осінчук 5 ф., Роман Пачовський 4 ф., Валентин Сімянців 3 ф., Надія Сомко 4 ф., Наталія Стефанів 5, 2 ф., Богдан Титла 4 — 2 ф., Марія Шероцька 2 ф., Діонізій Шолдра 4 — 2 ф., і Ірина Шухевич 2 — 1 ф.

Із гостей-малярів беруть участь: Мотря Яцкевич-Головінська 5 ф., Александра Дяченко 3 — 2 ф., Анатолій Гончаренко 2 ф., Оксана Лукашевич2 ф., Галина Мазепа 2 ф., Мірко Пилипенко 3 — 2 ф. і Ярослав Січинський 1.

Між цими картинами та різьбами, які матимемо нагоду оглянути вже за декілька днів, знаходяться праці, на незвичайно високому рівені, яких не відмовили б виставити відомі чужинні галерії. Належать вона до авторів, що послідовно простелюють собі своїм талантом та наполегливою працею шлях признання.

Серед учасників цієї виставки є, м. ін., також певна кількість зовсім молодих малярів, і тих, що перший раз у нас виставляють. Їхні твори дещо різняться від більшости, де певний брак вправности та розмаху є збалансований великим ентузіязмом, зацікавленням для краси та снагою, що в посліднанні з обдаруванням дає часто зовсім добрі праці. Ми повинні пам'ятати, що час працює для них а не проти них, і після витривалих прямувань вперед, ці молоді малярі зможуть осягнути гарні результати. Від них самих залежить, чи і як швидко до них дійдемо.

Рожа Шульова

ЗАПРОШУЮТЬ НА ОСНОВУЮЧІ ЗБОРИ КЛЮБУ АБСОЛЬВЕНТІВ ВИСОКИХ ШКІЛ

Ірвінґтон, Н. Дж. — Ініціятивна Група запрошує усіх українців - абсольвентів високих шкіл, без огляду на вік, взяти участь у першим, основуючих зборах Клюбу Українських Абсольвентів високих шкіл. Збори відбудуться у п'ятницю 3-го листопада в Українському Домі при 140 Проспект, в Ірвінґтоні, о 8 г. вечора. Ініціятивна Група вже підшукала чимало осіб з вищою освітою на терені Нюарку й околиць, які виявили зацікавлення в створенні такого Клюбу для поживлення культурного і товариського українського життя. В програмі основуючих зборів: обговорення і схвалення Статуту, вибір першої Управи і товариська розмова — знайомство членів між собою.

ІЗ ПОЛЯ БОЇВ У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ

Вояки із 101-ої Дивізії Парашутистів передають зброю й амуніцію для американських з'єднань, які зайняли позиції проти комуністичних партизанів біля Чу Лай у Південному В'єтнамі.

Лемківський З'їзд протестує...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ООЛ або є членами „Лемкосоюзу"; скріплення видавничої діяльности, зокрема поширення органу ООЛ „Лемківські Вісті" та щорічних лемківських календарів, а останньо виданого коштом та заходами ООЛ повного видання творів найбільшого лемківського поета Богдана Ігора Антонича, що ООЛ уважає своїм найбільшим досягненням за звітний час. Після звітів та живої дискусії над ними схвалено абсолюторію органам ООЛ та на внесення резолюційної комісії, в яку ввійшли ред. Юліян Тарнович - Бескид, проф. д-р Петро Біланюк і інж. Богдан Чайківський, схвалено ряд важливих резолюцій, які є напрямні дальшої праці ООЛ.

З'їзд відвідав: головний предсідник Українського Народного Союзу та екзекутивний віце - президент УККА Йосип Лисогір з дружиною п. Марією і розповів про свої відвідини лемків у Польщі, потреби та можливості допомоги й закликав до продовжування допомогової діяльности українцям у Польщі. Доповідь про потребу оснування музею „Лемківщина" виголосив д-р Ілля Городиський з Сиракюз, а доповідь про 50-річчя Української Національної Республіки, в цім також т. зв. лемківської чи „команецької республіки" виголосив проф. Іван Сквіртнянський, бувший голова ООЛ. На З'їзді та в часі святочної вечері, яка відбулася ввечорі першого дня З'їзду, якою проводив проф. П. Біланюк, виголосили привіти представники центральних та місцевих організацій: проф. Дам'ян Горняткевич від УВАН і Мистецтвознавчої Секції НТШ, д-р Ярослав Падох від УККА і УНС, пані Букшована Стефанія від ОДВУ, проф. Микола Чировський від ООЧСУ, пані Омелія Цяпка від Відділу 28 СУА, Михайло Дзімон від Т-ва Вояків УПА ім. ген. Т. Чупринки, Степан Бабяк від Об'єднання кол. Вояків УПА в Торонті, Іван Хамуляк від Чорноморської Січі. Складено ще багато інших усних і відчитано численні письмові привіти.

З'їзд відкрив голова ООЛ Юліян Котляр. Молитву провів парох о. д-р Михайло Гринчишин. З'їздом проводила президія в складі: д-р Ярослав Падох — голова, Михайло Федак — заступник голови та мґр. Микола Дуплій і Михайло Дзімон-секретарі. До почесної президії запрошено проф. Дам'яна Горняткевича, проф. П. Біланюка і д-ра Іллю Городиського. Члена почесної президії попереднього З'їзду сл. п. проф. Богдана Загайкевича З'їзд іменував почесним членом ООЛ.

На внесення номінаційної комісії, очоленої Петром Гарайдою, обрано нові органи Організації. Втретє ООЛ очолив Юліян Котляр. Його заступниками обрано Івана Хомка, д-ра Петра Біланюка і Павла Добуша, секретарем став Іван Блиха, фін. секретарем Михайло Дзімон, касиром Теодосій Вислоцький, культ. осв. референтом проф. Іван Сквіртнянський та Михайло Бозьо (на Канаду), орг. референтом став Василь Майкович, а його заступниками Петро Гарайда та Іван Оленич, реф. жіноцтва пані Анастазія Майкович, реф. суспіл. опіки Михайло Кавчак і Теодор Гулич (на Канаду), членами управи Корнило Бабяк, Михайло Фарбанець і Василь Гелетканич. До Контрольної комісії ввійшли: д-р Я. Падох — голова, дир Андрій Мудрик — місто голова, Іван Полянський, мґр. Вол. Васичко, Степан Бабяк і Степан Гаргай — члени. Редактором видань обрано ред. Ю. Тарновича, а членами редакційної комісії дир. Михайла Федака, д-ра Петра Біланюка і мґра Петра Перейму. Адміністратором видань обрано Методія Медюха. До Товариського суду обрано: інж. Богдана Чайковського — на голову та Петра Жидовського і Івана Гриба — на членів. Після подяки за вибір та запевнення про дальшу працю для оборони й допомоги лемкам і Лемківщині, новообраного голови Ю. Котляра, голова зборів Я. Падох закрив збори, а приявні відспівали український національний гимн.

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149-2 ave.

● З Літературно -мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю 3-го листопада ц. р. п. Микола Шпитко, урядовець Відділу Суспільної Опіки в Ню Йорку, виголосить доповідь на тему: „Скільки втрачає громадянство через незнання законів про суспільну опіку?" Після доповіді — запити і дискусія. Початок о год. 8 веч.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 5 ЛИСТОПАДА 1967 р.

СИРАКЮЗИ, Н. Й. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 39-ий Відд. о год. 3-ій по пол. в малій залі УНДому. Збирання чл. вкладок — субота: 7-10 веч., неділя: 12-3 по пол. Всіх довжих чл. проситься до вплати ц. р. вирівняти чл. вкладки. Всіх чл. проситься взяти участь у зборах, де на порядку нарад будуть: успішне закінчення 1-го року ювілейної кампанії УНС і пожертви на фонд СКВУ. — Управа.

НЕДІЛЯ, 12 ЛИСТОПАДА 1967 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Сокіл — 336-ий Відд. в год. 1-ій по пол. УНДомі при Вест 14-ій вулиці. Проситься чл. прибути на ті збори і вибрати делегата на Перший Світовий Конгрес Вільних Українців., — Г. Кісіль, секр.

CENTRAL FALLS, R. I. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка — 93 Відд. о год. 1:30 по пол. в домівці при 11 Jackson St., Pawtucket, R.I. Проситься всіх членів обов'язково прибути. — Б. Трембач, гол., П. Іваницький, секр.

БЛИЗЬКО 600 ОСІБ ДИВИЛИСЬ „НЕДОСЯЖНІ" У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — У неділю 29 жовтня, в залі школи „Бенджамін Франклін", Театр у П'ятницю показав п'єсу Л. Полтави „Недосяжні", яку дивились кругло 600 осіб, в тому багато молоді. Присутніх привітав М. Ковальчин, голова Відділу Т-ва бувших Вояків УПА; в перерві між діями виступав д-р Ценко з короткою інформацією про СКВУ. Глядачі багато разів оплескували гру акторів, яких в кінці вистави обдаровано квітами від місцевого Громадського Діловото Комітету для відзначення Срібного Ювілею УПА.

ТАРЗАН, Ч. 5897. Фото д-ра Луца!

— Можливо, що я бачив інших білих людей, але я такий голодний, — скромно почав Найбоко. — Добре, добре, — наполягав чужинець.

— Але спершу погляньте на цю фотографію... Чи ви пізнаєте цього чоловіка?

Найбоко вирячив очі... Та ж він бачив фото не кого іншого, а д-ра Луца!